

“Политика Обаине администрације ће се разликовати од Бушове, у погледу Ирака, Ирана и Авганистана, али не и у погледу Балкана,” сматра професор политичких наука на Националном универзитету за одбрану, Стивен Мајер.

Мајер: Новоизабраном председнику Бараку Обама иду у прилог две околности - он се окружио експертима и квалитетним људима и рано је показао решеност да се свесрдно ухвати у коштац са економским и спољнополитичким проблемима. Обама ће свакако бити тај који ће доносити стратешке одлуке своје администрације, али ће истовремено овластити бројне сараднике да делују на свим другим нивоима власти. Апсолутно главно питање ће бити економија и то за дуже време. На плану спољне политике, интересантно је, па у неку руку и изненадјујуће, у светлу Обаиних најава о “промени”, да се у његову администрацију враћају бројне личности из Клинтонове администрације. Наравно, политика нове администрације ће се разликовати од Бушове у погледу Ирака, Ирана и Авганистана, али не и у погледу Балкана. Мада су медији и јавност сада са ентузијазмом уз Обаму, то ће се мењати у складу са степеном успеха или неуспеха Обаине политике.

Глас Америке: Шта текућа енергетска криза у Европи заправо значи у погледу даљих руских економских и политичких аспирација и могућих проблема са западом?

Мајер: Европска енергетска криза се може посматрати из два угла: прво, Русија жели да буде схваћена као једна од светских сила, која има не само војну, већ и енергетску моћ. Москва тиме пре свега шаље поруку Украјини да се не приближава превише западу, посебно НАТО-у и САД. Текућа руска акција је и настојање да се ојачају руски оријентисане политичке снаге у Украјини и пошаље порука Европљанима да је Русија енергетски јака, да је кључни европски фактор и да може да утиче на њихов свакодневни живот.

Друго, енергетска криза је вратила на политичку сцену стару формулу конфронтације истока и запада и, како Москва сматра, подривања руског политичког, економског и војног утицаја изолацијом Русије и предложеном изградњом ракетног система у Пољској и Чешкој републици. Руси, наравно, реагују на те потезе запада и, мада се нисмо у потпуности вратили хладном рату, односи Русије и запада су на силазној скали.

Глас Америке: Каква би могла да буде политика нове америчке администрације према

Балкану, посебно Србији?

Мајер: Обамина администрација ће, као што сам већ рекао, бити преокупирана економским проблемима, а приоритет на спољнополитичком плану ће бити дат Авганистану, Ираку, Пакистану и Ирану. Администрација ће се такође одмах ангажовати на решавању израелско-палестинског конфликта, док ће Балкан имати далеко мању важност. То значи да ће политика према Балкану бити у домену бирократа средњег ранга у Стејт департменту, а то су људи који су и раније били део демократске администрације. Ти људи ће водити исту политику као Клинтонова администрација, која се, барем у погледу Балкана, није значајније разликовала од Бушове. Према томе, нова администација ће наставити да подржава независност Косова и придржаваће се већ познатих ставова у вези са Босном и Херцеговином и другим регионалним земљама. Медјутим, таква политика отвара могућност да Србија крене својим путем, мада досадашња политика Београда не охрабрује у том погледу. Да ли ће, рецимо, лидери Србије имати политичку храброст и вољу да запливају новим и неиспробаним водама, остаје да се види.

(VOA)